

ידיעות לעתונות

ירושלים, טו' בתשרי, תש"ח
21 באוקטובר, 1947

באום ראש הממשלה ושר הביטחון, מר לוי אשכול
בפני משלחת-הסטר של המגביות היהודיות המאוחדות

למערכות: יש להסוות הנאום עם נוסח-הדברים בטעת הטעמתם:

אדוני היו"ר, ידידי היקרים,

רק לפני חודשים ספור, היה לי העונג לראות רבים מכם, במקרי בארצות-הברית. שם אני, אישוא, לארחכם הערב בביתי שלי. הביקור, לפי הזמנתו-בייא הדגול של ארה"ב, חיזק את קשרי-הידידות הטורחיים בין ארה"ב לבין ישראל. אני מכיר טובה על הקשרים האישיים שנוצרו עם הנשיא ועמיתיו.

אחת התוצאות החשובות של הביקור, היה ההסכם לפתוח בחקר סמותף באטר לורכי הביצוע של הצעתו רבת-המעוף של הנשיא ג'והנסון לשיחוף פעולה אמריקני-ישראלי בהסתקת טי-ים. סינינו צוות-סומחים סמותף, אשר זה עתה הניס את סמצאיו.

אנו עומדים עתה על סף נקודת-סיפנה בהיסטוריה - הפקת טים מתוקים מן הים כדי להביא טים נוסכי-חיים לארץ צמאה מזה מאות בשנים: טים שיאפסרו סגורים אנוטיים, הפריית הקרקע וקירופן של הקלאות ותעסיה. דבר זה עשוי להיות אחד הרגעים הגדולים במהפכה הטכנולוגית: רגע הלוצי אשר ישראל סמחה לשתף בו פעולה עם ארה"ב ועם חזונו הנאור של הנשיא ג'והנסון.

כפי הציינו, הנשיא ואני, בהודעתנו המשותפת, יועמדו היסניו של ספעל זה לרשות כל הארצות.

במסך החודשים הספורים סחלפו מאז בפסנינו לאחרונה, כפלה בחלקי גם הזכות לבקר בצרפת ולהיפגש עם נשיאה הדגול וסנהיגים אחרים של אותה ארץ.

בו נבו עם ההירוק הנוסף של קשרינו עם ארה"ב וצרפת, סתרחבת והולכת רבת-היתסים של ישראל עם ארצות-אסייה, אפריקה ואטריקה הלטינית. סכנאים ישראליים פועלים עתה בלפעלה סחמיים ארצות בינרות אלה. כ-4000 סחלמים סארצות אלה לסרו בישראל, סאז החלנו בתוכניתנו לשיחוף-פעולה סכני. פעולות סכניות סחקייסות עתה בעטר ארצות באטריקה הלטינית.

בזמן האחרון לא נודעה לחרם הערבי כל הצלחה ססחית. ספעל-הטיים של ישראל סחגסם באווירה של הבנה בינלאומית, לסרות ססע-תעמולה ערבי רב-ססדים, סנסחייע בביקוריהם של נציגים ערביים ב-60 סבירות העולם.

בזירה הבינלאומית קיימת, אישוא, התקדמות סחמרת. עם זאת, אל לנו להתעלם מן האותות הסדאיגים בסורה התיכון. במסך הסנה, נערכו סחי ועידות-פיסגה ערביות - אחת בינואר ואחת בדצמבר. בסחי ועידות אלה הותוו תוכניות להתקפה סכרעת על ישראל. קולובל נאצר, סדבר כלסון סחונה, כביכול, על הצעה סבו עסויה התקפה כזו להיות, לועת הערבים, בת-ביצוע סכחית סצב הנסק וההתפתחות האיזורית והבינלאומית.

ועידות אלה נחבו רחף לנסיונותינו הסחודיים של נאצר להאזיר ולהרחיב את ההנסוניה הסצרית על ארצות-ערב - בהצינו כל זאת כהקדמה סכרחית להתקפה על ישראל.

התעמולה הערבית סחגנרת והולכת וחזקה על הנשיא נאצר סלא יחסיץ אף הזדמנות כדי לעורר את הרוסם כי סריניותו נבו ישראל נחמכת על-ידי סאר ארצות סחוץ לגוס הערבי.

לונרים ערביים טוענים כי ססיכה כזו נחנה אותותיה בויעדה האחרונה של סמרינות הלא-סזורה בקאהיר. יש לנו יסנו להאמין כי ההחלטה על ישראל, סחנקבלה בויעדה זו, אינה ססקפת את יחסן האסיתי של הסחחמנות סאינון ערביות, כלפי ישראל.

אך העובדה עומדת בעינה, כי נאצר סגביר בהתמדה את כוחו הצבאי ואת סגבוננו המלחמתי. בחודשים ובשנים הבאים, בצורך לקיים עירנות מוגברת לעומת תוכניותיהם הנחרצות של ארצות-ערב להחריף את המתיחות בכל הסגים, שני קולות בסמים נקאהיר - קול המתינות הסוויפת, הסכוון לאורחים מן המערב - וקול האיומים, האיבה וצבירת הנסק. בסצב זה, חייבים אנו לקיים את כוח-ההרתעה הצבאי שלנו, המהווה גורם מרכזי בסביעת מלחמה באזור. עלינו להסביר לעולם, כי מתיקה לנוכח הפרה יומיומית של מגילת האו"ם, מתפרשת בבירות ערב כאיסור לתוקפנות. זהו איפוא הרקע - חידוק סגבוננו המלחמתי של נאצר - שעליו הייתה הכנסת צריכה לדרון בבעיה דחופה - ולא בפעם הראשונה - כוונתו לעבודתם הססוכנת של מדענים גרמניים במצריים. אנשי-מדע אלה הסבירו את כטרובותיהם ואת הכלם לסגבונן-המלחמה הנאצרי. הם מתקיימים טילים בסביל מצריים. ומי יודע מה הן התוכניות האחריות שעליהן הם חוקרים?

עצם המחשבה על צירוף של סיבאה ערבית עיוורת ויעילותה הקסלנית של תקופתו של היטלר - יס בה כדי לעורר ספק בלב כל אדם, ועל אחת כמה וכמה אצל אנשים שבתודעתם הקיבוצית והפרטית חרות זכרה של קואה כל-התואר.

אני מסער כי מסלת גרמניה המערבית עדיין לא מצאה את האמצעים לביצוע הכרזותיה כי תעסה למניעת רתימתה אל תבונה-הכפיים הגרמנית לקסיות-העורף הערבית. ישראל, ואני מרהיב עוז לומר, העם היהודי כולו, יעקבו בחסוסת-לב רבה אחר פעולותיה של גרמניה המערבית לנקיטת צערים יעילים ומכריעים כדי לחסל איום זה.

איר הפצנו ומריגיותנו העקבית היא לחתור להסכם הדדי לפירוק-נסק באזור זה, חחת פיקוח. אנו שואפים לכך בכנות, מסס כפי שאנו רוחים את הלימוט בכוח, או האיום בכוח, כדי ליישב סיכסוכי-גבול בין אוסות.

האחרות היהודית

בבירותי ורבותי, מסיבה זו וכן מסאר טעמים, מייחסים אנו חסינות כה רבה לשותפות היהודית המתגלמת בכס. ההכרה כי מיליוני לבנות יהודיים פועמים יחד עמנו, מתוך תחושת הסטוריה מסותפת ויעוד מסותף, נוסכת בנו כוח ועוז.

הקהילה היהודית באמריקה נתנה ביטוי להרגשה זו אל אחדות יהודית למן ראשית קיומה. הקמתו של ה"ג'וינט" לפני חמישים שנה הייתה, למעשה, הוכחה לאחדות זו. מייסדיו המסורים של ה"ג'וינט", אנשים כיוצא בווארבורג, ליהטן, בראוואלד, רוזנטל, אדלר, אט, מארשל, טיף ורבים אחרים, אסרו קבל עולם ומלואו: "אם יהודי טובה טובה במקום בלטהו, נוטלים אנו חלק בכאבו: סנוי ובטור עמנו להקל סבלו של כל יהודי סובל ויהא סקומו אסר יהיה.

הבה ואחלוק עמכם מספר זכרונות אישיים על הג'וינט. בימיה הראשונים של מלחמת-העולם הראשונה (אני מזכיר זאת, אף כי יס בכך כדי לגלות סוד-סל-סנים) הייתי סכיר-יום בסרדסי פתח-תקווה מסיבה מסוימת. הוכרחנו - ירירי הרצפלד ואני - על ידי חברינו לססס בסרכז החקלאי, הנהלת התחדרות העובדים החקלאיים. הסורקים, בפיקודו של גברל פאטה, היו סגדסים את היהודים סבתיים בארץ-ישראל, האנדרלמוסיה הייתה רבה וסבל ורעב הסביעו חותמס בארץ ובתוסכיה. הרצפלד ואני היינו אחראים אז לחייהים של אלפי אנשים צעירים ביסובינו החודסים.

סגריר ארה"ב, המנחה הנרי סורנגטאו, רינוח על המצב לווסגינגטון ויהודי-אמריקה נקטו פעולה. זכורני בבירור את הרטט שאחז את הארץ בחוסענו כי יהודי אמריקה היו סולחים, באמצעות הג'וינט, סזון ליהודים הרעבים בארץ-ישראל, על גבי "וולקאן", אונייה של ארה"ב. הייתה זו הצלה מסס, של אנשים סגדונו לרעוב, סציפורניו של המוות.

אחרי-כן נסלחו הרצפלד וסליח אחר אל דמסק כדי להציל יהודים גלים סבתי-הכלא והסחנות הסורקיים. הם היו סרויים בסכנה חסורה של רעב, סחלות וסוות. הרצפלד ואחרי סברו יומס ולילה, וסאבו עוז ומעצוסות מן היריעה כי יהרות אמריקה עומדת מאחריהם. כספי הג'וינט היצילו את היהודים את האוכלוסייה היהודית חסרת-הניסיון מהרג רב. הרצפלד עצמו, שהסתמס במסמכים סזויפים ובסס ברזי, נאסר ורק המערבות תקיפה ביותר הצליחה לסחררו.

גילויי אחווה אלה היו אותותיה הראשונים של הסותפות סעתידה הייתה להתחלל בין יהדות ארה"ב לבין יהודי ארץ-ישראל. באותם ימים קודרים יותר סנתרגטנו לאחר סכן.

THE UNITED STATES OF AMERICA
DEPARTMENT OF THE INTERIOR
BUREAU OF LAND MANAGEMENT
WASHINGTON, D. C. 20250

TO: [Name]

FROM: [Name]

SUBJECT: [Subject]

DATE: [Date]

RE: [Subject]

[Text]

[Text]

[Text]

[Text]

[Text]

[Text]

יש לי זכרונות אישיים תיכּס על הג'וינט ועל סמסעותה המסמלת של
של המלה "ג'וינט", מתוך עבודת-ההצלה שלי בגרמניה לפני מלחמת העולם
השנייה. כולנו יורעים כיצד בהפכה זו למל של תיקווה במסך יסיו העבומים
של הנאציזם באירופה, ומייד לאחר תבוסתו.

סי יטכח אותם יסי צרה ומצוקה ואת מאמציו הלא-פוסקים של הג'וינט
ובציגיו. עליהם חסאיים יצאו סמוציגרייה אל ארצות-הלבנוס בשליחות-הצלה.
מסומים הצניחו מזון וכסף מאחורי הקורים הנאציים. כן נערכו מנעים וריגומים
חסאיים מסוכנים - ובוצעו שליחות בועזות.

אחרי המלחמה, נתרסה הפניסה הרמסית והסוברת-לב עם יאריית-הפליטה
של יהודי-אירופה: עבודתו הקדחתנית של הג'וינט, של ארצישראלים בתוך ומחוץ
לבריגדה, אטפת המזון למחנות העקורים - מזון לגוף ולנפש גם יחד; ההעברות
הלא-חוקיות מאיזור לאיזור באירופה הכבושה; שיתוף-הפעולה עם צעירינו
וצעירותינו כדי לחלץ יהודים מאירופה, בכל אמצעי, על גבי כל טפינה, ובכל
הדרכים החסאיות ונתיבי-הים. אף כי פעולה זו הייתה "בלתי-ליגלית", הייתה
מוסרית - איריאליזם יהודי נכבב, וכסדותו הייתה עתיקת-יוטין כהבטחה
האלוהית לאכרתם. העזתם של מתנדבינו ומסירותם הנאורה של מנהיגי הג'וינט,
כתבו פרסה אנוסית בלתי נשכחת והיצילו מאות אלפים מתהום-היאוש של אירופה.

הג'וינט והמגבית היהודית המאוחדת

מפתו הרסוברפית של העם היהודי נשתנתה לבלי הכר במחצית מאה זו.
יהדות אפריקה, באמצעות הג'וינט ואותו כלי של אחרות יהודית, סייעה בסירה
עצומה להתורייחה מחדש של אותה מפה ולסיקוסו ולקיסוסו של עמנו.

אין זה דרכם של ישראלים לפזר מחמאות - לא רק זה לזה, אלא, לצערי, אף
לידינו בחוץ-לארץ. אף-על-פי-כן הייתי רוצה לחלוק הערב סכחים לסנהיגי
הג'וינט, לראסיה ולצכא-העפלים המסוד של המגבית היהודית המאוחדת.

הסנה עורכים אנו, הישראלים, עצרות-עם וחגיגות לציון סנת ההעפלה -
לזכר אומץ-הלב וההחלטה הנחוטה של כל אלה אשר אירבנו אותה, עלייה בלתי-
ליגלית", כביכול, לישראל.

אין זה אלא יאה וכאה סנבליט את חלקם של ירידינו בארה"ב, אשר עסו
כה רבות לספינת גחלת-התקווה היהודית באירופה אחרי מלחמת העולם השנייה.
הודעתו של יו"ר הכנסת, הגשת הסדליונים לכס הערב - ולג'ו סוורץ כהודס
העבר, סעירות באמת ובתמיד על רגשותיו של העם כולו בישראל. אנו סקדמים
אתכם בברכה, ארי וג'ו סאיריהוף - הרב וסו לוויט, ואת כל ירידינו וחברינו-
לעבודה כאן ובדאה"ב.

מבחן הסחר

רגעיו הגדולים של האתסול, יודי, אינם אלא מבטריהם של סעות-המבחן
החסורות הצפויות לנו סחר. מדינת ישראל חוללה מהפכה בחיי-היהודים:
היא הוכיחה כי אין אנו עוד צופים בעלמא בהיסטוריה, אלא סייס לאיל ירבו
לחזור ולעצב היסטוריה משלנו.

העבר סטיל עלינו חובות. ההווה סצוונו לפעול. העתיד מצפה לנו. מה דמות
תהיה לישראל המתחדשת, המקצת גלויות, המסמט את הארץ, המחזקת את התרבות:
מה תהיה אותה ישראל סנקים אנחנו, העם היהודי?

איננו יכולים להתקיים בסודח התיכון כאומה מפותחת-למחצה ונחשלת-למחצה.
איננו יכולים לפגור אחר אותה קפיצת-דרך טכנולוגית וגדולה המתחוללת עתה בעולם.
איננו יכולים להניח להתפססות ההסכלה והתרבות, או להתקדסות הסודע, שיפסחו
עלינו. כעס-הספר יש לנו סוניטין הסטורי משלנו, סורסת רוחנית ותרבותית
משלנו, הסורבנים אותנו הלאה. כעס ישראל, יש לנו כורח-קיום הרוחפנו קרימה.

בהקטר זה סקדמים אנו בברכה את ההחלטה להקים את קרן-החינוך הישראלית,
לבנות בתי-ספר ומוסדות-חינוך נרחבים. אין זה רק חוב סאתם חבים לרנבות
הילדים באותן ספחות שהוצאתם מעבודת לחירות. אין זה חוב-כבוד בלבד
לילדים הרכים - לסויטב'לך וסלסמה'לך - סנסאו עיניהם באסון ובתקוה, ביררס
סכס האוניה או הסטוט בחיפה ובלוד. הרי זה חוב כלפי הסחר היהודי.

אני סאטין, כי עוד יבוא יום והקטת קרן-החינוך הישראלית תוחב בכל הפאר
והכרת-התודה שחלקנו ביום-הסנה ה-26 להקטת המגבית היהודית המאוחדת, ובסנת-
היובל להקטת הג'וינט.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or title.

Large block of very faint, illegible text, likely the main body of a letter or document.

Second block of faint, illegible text, appearing as a distinct paragraph.

Third block of faint, illegible text, continuing the main body of the document.

Fourth block of faint, illegible text, possibly a closing or signature area.

Fifth block of faint, illegible text at the bottom of the page.

עלייה - גאולתם והצלחתם של יהודים, קליטתם, איכונם וייסובם - אלה הן מטרות-הייסוד החיוניות של המגזר היהודי. עם המאמץ החדש לחינוך, נודעת לתפקידה של המגזר חשיבות מכרעת. עריין יהיה צורך להוציא מאות-מליוני דולר-מתנה כדי להביא יהודים לארץ זו. בשנת 1970 ירבה מספרנו בחצי-מיליון. אתם יודעים מהו המקום אשר מסנו עתידים לבוא אחיכם היהודים, המציעים לכאן בעידום ובחוסר-כל. באמצעות מאמצי-התייעוש שלנו, יקלטו בערינו ובמוסדותינו. אזורים הטוטמים של הגליל והנגב מצפים להם, וכן הכפרים לאורכה ולרוחבה של הארץ. מי יודע? - יתכן שעד אז יוכלו להתייע במימיה-המלה הטוטמית.

ידידי, אני מקווה כי מטלחת-הסקר שלכם סייעה לכם לחרוד אל מעבר להתקדמות הטטחית - ואני מרהיב עוז לומר, הטיגסוב, כביכול - המתגלים סביב מלונות הפאר שלנו ובאזורים מסוימים בערינו הגדולות.

ראיתם בסו-עיניכם כי יותר מסחצית הארץ אינה מיושבת וזועקת לפיתוחה ולא-יכלוסה. אמת, יש חוג החי על רמה גבוהה ואף עושה עוסר.

אך חוג זה קטן יחסית. עליכם לזכור כי רכבות מספחות חיות מתחת לרמת-הקיום, כפי שיודעים אלה העוקבים אחר מפעליו של "מלב"ן. רובם הגדול של תושבינו חי חיים פסוטים וצנועים.

מלונות הפאר אינם מטרה בפני עצמה. אין הם אלא אמצעי-ייצור חשוב, בארץ החייבת לראות תיירות כמעשיית-ייסוד.

סיכום

ידידי היקרים, איננו יכולים אלא לחרוד מפני הצפוי לנו בעתיד, לכסובייע לסלוטה מיליונים. אנו רואים את אויבינו המתכנסים בוועידות-טיסנה ובשאר ועידות, ומחפשים דרכים להתקיימו ולהתמידנו, כאילו אין דבר זה תלוי אלא ברצונם שלהם. עלינו להיות חזקים - וכוח הוא אנשים ואיכות.

בנסאנו עיננו אל העתיד, חייבים אנו לחשוב בזהירות על צרכינו בעולם בעלי פיוסנות, ידע ומסורות כל חיים דמוקרטיים. צעירים וצעירות כאלה עשויים לחזקנו מבחינה מספרית, וכבחינה חיינו הכלכליים והתפתחותנו החרבותית. אנו מקווים כי נועד כזה יצטרף אלינו מן הארצות המתפתחות של המערב, ובכללן ארצות-הברית. אנו מקווים כי קהילות היהודים יסייעו לנו לחכנן ולהוציא זאת אל הפועל.

צעירים וצעירות אלה יהוו את עמוד-הסידרה למיליון הרביעי שלנו - מסט כסם שהעלייה הסנייה טיסקה את המיבנה, שעליו ניסא לאחר מכן כלי-העלייה ההסובית.

ידידי, לא אחדים, כמובן, דבר בחוזרי על האימרה הנדושה כי העולם סרוי כתבועה וכי חלים בו שינויים מתמידים. הסבוע ניתנה לכך דוגמה מובהקת: פצצת-האטום של סין, ספינת-החלל של רוסיה, הסינוי במיסל ובמנהיגות המפלגתית של ברית המועצות וראש הממשלה החדש בבריטניה.

איננו יכולים לנח על זרי-הדפנה של עולם כזה. אנו נתבעים למאמצים מתמידים ולעבודה בלתי פוסקת כדי להחצם, להתקדם ולהתחזק מבחינה מספרית וחוסרית, במדע במסר ובתחומי הרוח.

ידידי, אני מאמין כי בצאתכם את ישראל תסאו עמכם תודעת-מטרה מחודשת וכי זיקתכם לאחודת היהודית תגבר ותחצםק. רוצים אנו כי תדעו סנוכחותכם כאן נוסכת בנו חמיד אומץ לב ומאסרת את אחותנו. לנוכח התכנסות הפסכה הערבית, טוב לדעת כי אנו חלק מן העולם היהודי הגדול, הסחונן ככוח חרבתי כלכלי ומדיני כה גדול. הנה במסין ידיו בעיצובה-מחודש של ההיסטוריה היהודית ובבניינה של ישראל תוך חרות, כבוד וקוסמיות.

תודה לכם.